

organisatie ontwikkeling
coaching en training

CEDEO maakt ERKEND
bedrijfsopleidingen

De 8 intelligenties, de 8 dimensies

Inleiding

❖ *Integration*© -

In de workshop Persoonlijk Meesterschap I en II als ook in de verschillende coachingstrajecten hebben we gewerkt met het principe van integratie.

Zo onderscheiden we het *instrumentele zelf*, het *sturende zelf* en het *natuurlijke zelf*. Vertaald in praktische termen: doen, denken en voelen.

Ook in de Slinger van Groei zijn meerdere niveaus van bewustwording herkenbaar, waarbij de niveaus *persoonlijk (professionele) missie en levenopdracht, identiteit (rollen) en waarden*, bepalend zijn voor de inzet van onze talenten en voor het uiteindelijke resultaat van ons handelen. Ook hier speelt de integratie van alle aspecten een belangrijke rol.

Zoals ook A.H. Almaas in zijn boek *integratie van de persoonlijkheid in het Zijn* beschrijft is het ego een wezenlijk deel van wie we zijn. Het gaat er niet om het ego te ontkennen, te overstijgen of anderszins uit ons leven te bannen. Het gaat erom het ego te begrijpen en het op die wijze dienstbaar te maken. Het ego is een weerspiegeling van onze persoonlijke essentie en als zodanig een opstapje ernaar.

Zo ook kunnen we kijken naar de *acht intelligenties*. Elk van deze intelligenties spelen een belangrijke rol, geen van de intelligenties kans worden verwaarloosd. Het hangt evenwel van de context af welke intelligentie op dat moment de hoogste prioriteit heeft.

❖ maskers

Ook wil ik graag de verbinding leggen tussen de 8 intelligenties en de maskers (PM II) (verdedigingsmechanismen) Enkele voorbeelden van maskers zijn:

- buitenstaander;
- slachtoffer / martelaar
- kameleon
- baasspeler
- beheerste / afstandelijke
- helper

We zijn allemaal maskermakers. Die maskers hebben we nodig om in de wereld van de dualiteit te kunnen leven. De wereld van goed en slecht, van gisteren en morgen, van ik en jij. We verbergen ons achter onze maskers. Het *leven* begint pas wanneer ik ontdek, dat en waar ik mezelf heb verborgen. Maar intussen zijn we vergeten om verbinding te maken met wie we werkelijk zijn. De volgende uitspraak van de nieuwe geborene - afkomstig uit India - verwoordt dat goed: *Laat me niet vergeten wie ik ben . . . . oh, ik ben het nu al vergeten.* Uiteindelijk wil iedereen gevonden worden. Het is helemaal niet leuk om als kind bij het verstoppertje spelen niet gevonden te worden en de ander opgeeft verder naar je te zoeken.

**Het lied
dat ik nooit zal zeggen
sliep op mijn lippen in
Het lied
dat ik nooit zal zeggen**

**Op de kamperfoelies
zat een glimworm
en de maan prikte
met een straal in het water**

**Toen droomde ik
het lied
dat ik nooit zal zeggen**

**Een lied vol lippen
en beddingen ver**

**Een lied vol uren
in de schaduw verloren**

**Een lied over een helle ster
Op een dag voor altijd.**

Dit gedicht maakt zichtbaar waar het ons mensen om te doen is: weer heel te worden. De 8 intelligenties / dimensies van onze persoonlijkheid kunnen daarbij nuttig zijn. Ook de intelligenties kunnen we inzetten als masker of kan de ene intelligentie de ander overschreeuwen. In de paper *we zijn allemaal maskermakers* worden de maskers uitgebreid besproken.

❖ aanwezig zijn

Lichamelijke intelligentie heeft te maken met *aanwezig zijn* en *weggaan*. Het spanningsveld tussen de lichamelijke en spirituele intelligentie. In die zin is het lichaam de poort naar de andere intelligenties en naar onze ziel. Hoe kan ik van iemand houden als ik er niet ben, hoe kan ik leidinggeven als ik er niet ben, hoe kan ik leren, luisteren als ik er niet ben. Blijf aanwezig en weet wanneer je weggaat.

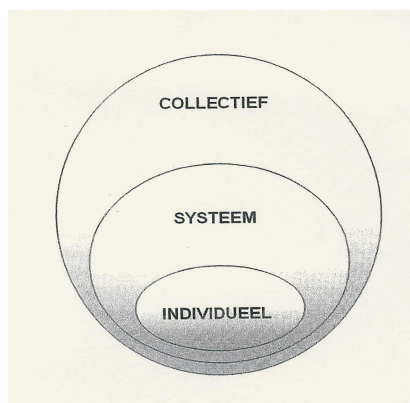
❖ het grotere geheel

Tenslotte nog een andere wijze van *kijken* naar een groter geheel blijkt uit onderstaand schema.

Maskers laten ons zien hoe we gebonden zijn aan de code van het gezin (systeem) van herkomst: “je praat niet over emoties” – “je hoort eerst voor de ander te zorgen “.

Zo ook onze keuze welke intelligentie(s) we, gegeven de context wel of in het geheel niet of met veel nadruk inzetten.

Deze twee voorbeelden laten zien de invloed van de code op de keuze van de emotionele en sociale intelligentie.

We kunnen dan onderscheiden:

- persoonlijk gebied
- het systemisch gebied, het interpersoonlijke veld, dit is het veld waarbinnen de organisatie- / familie opstelling zich afspeelt. Het interpersoonlijke gebied ontvangt de informatie uit het volgende veld.
- collectief gebied ofwel collectief bewustzijn, het morfogenetisch veld. Dit is het veld waaruit het interpersoonlijke veld de informatie ontvangt.

biografisch niveau	constructivistische zienswijze	Zelfverantwoordelijk	vormgeven aan het leven
	<i>bedachte werkelijkheid</i> <i>biografie</i> <i>conditionering</i> <i>model of the World</i>		<i>leven zelf vorm</i> <i>geven</i>
niveau van de betrokkingsorde	fenomenologische zienswijze	Ingebonden-zijn	erkenning van het (nood)lot, van "waß ist"
	<i>"gevonden" werkelijkheid</i> <i>grondordening</i> <i>verstrikking / dynamiek</i> <i>systeemtrauma</i>		<i>erkennen en</i> <i>aanvaarden wat er</i> <i>is.</i> (huidskleur, geslacht, geboorteland, plaats in gezin of team/organisatie)

De acht intelligenties, de 8 dimensies

Woorden als *emotionele intelligentie* zijn inmiddels in de zakelijke wereld alweer haast vergeten en op zijn minst niet meer zo modern. Ook niet meer zo sexy om erover te spreken. Het is welhaast gedevalueerd, terwijl in communicatie en in relaties de *emotionele intelligentie* ondermeer van doorslaggevende waarde is voor het resultaat. Ook in andere aspecten van ons leven en werken is de *emotionele intelligentie* van belang.

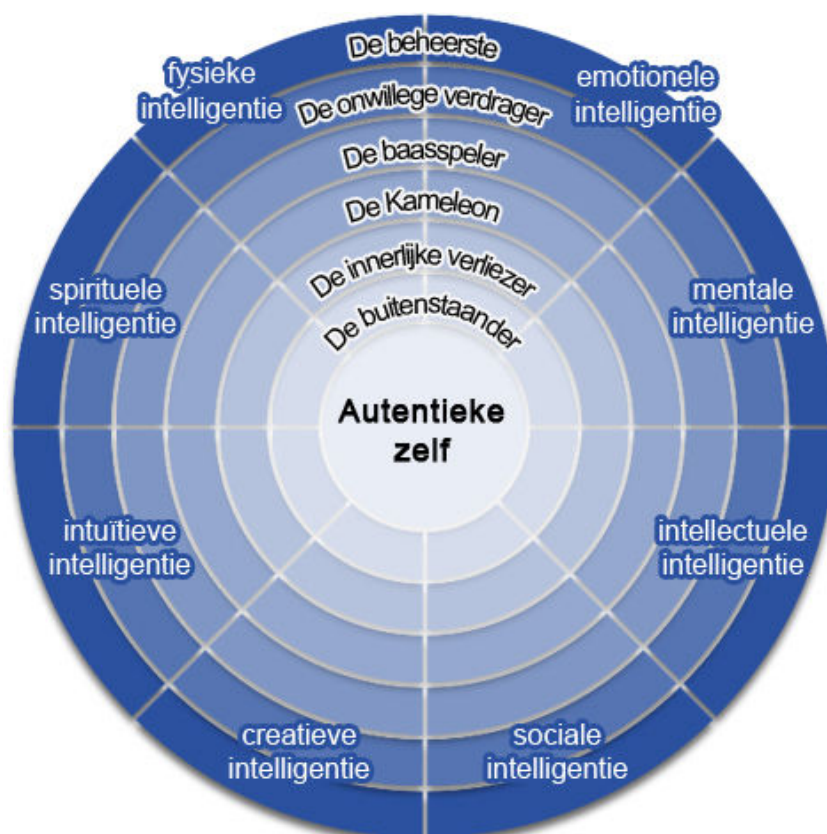
Er zijn nog 7 andere intelligenties, in totaal dus 8, de *emotionele intelligentie* mee gerekend:

- fysieke
- emotionele
- mentale
- intellectuele
- sociale
- creatieve
- intuïtieve
- spirituele

Onderstaand wordt een korte samenvatting gegeven van deze 8 intelligenties. In de bijbehorende figuur zijn ook de 6 maskers opgenomen als een weg naar het *Authentieke Zelf*.

De maskers zijn:

- *de buitenstaander*: afwezige structuur
- *de innerlijke verliezer*: behoeftige of onverzadigde structuur
- *de kameleon*: vervloeiende structuur
- *de baasspeler*: wantrouwende structuur
- *de onwillige verdrager*: opofferende structuur
- *de beheerste*: afstandelijke – afhoudende structuur

fysieke intelligentie

Al onze waarnemingen, onze belevingen, herinneringen, beslissingen en ons handelen kunnen alleen worden waargenomen binnen ons lichaam. Het lichaam is het voertuig voor ons waarnemingsbewustzijn (ter onderscheiding van ons spiritueel bewustzijn – *wie ben ik werkelijk*). Ons lichaam vertelt vaak meer over onszelf dan de woorden die we uitspreken. Ons lichaam laat vaak aan anderen zien wat we denken en voelen. Het lichaam is het meest oprecht van alle intelligenties, het heeft geen dubbele agenda. Het lichaam geeft signalen om naar te luisteren.

Aandacht voor de conditie van ons fysieke lichaam is daarom van groot belang. Ook bewust waarnemen wat er in ons lichaam gebeurt, hoe het reageert kan van belang zijn bij de keuzes die we maken.

emotionele intelligentie

We weten inmiddels allemaal dat een hoog IQ geen garantie is voor succes en geluk. Daniel Goleman toont aan, aan de hand van een uitgebreid onderzoek dat emotionele intelligentie niet alleen heel belangrijk maar zelfs van doorslaggevende aard kan zijn voor succes, geluk en ons persoonlijk (geestelijk en lichamelijk) welbevinden.

Emotionele intelligentie is het vermogen en de bereidheid om de signalen waar te nemen, te luisteren naar de betekenis en dienovereenkomstig te handelen (of juist niet te handelen). Kortom het nemen van verantwoordelijkheid voor onze emoties.

Van belang daarbij is te onderkennen dat emoties het resultaat zijn van ons denken. Ze zijn het product van ons denken. We hebben dus keuze. Niettemin spelen emoties bij ons uiteindelijk handelen een belangrijke rol.

Maak hier ook een verschil met staten van zijn, zijns-toestanden. Vrede, vrijheid, intuïtie, liefde en compassie, vreugde en dankbaarheid zijn staten van zijn. Rust en harmonie in het lichaam en emotionele intelligentie zijn voorwaarden voor de rust en harmonie van de rest.

mentale intelligentie

Mentale intelligentie is de zuiverheid van denken, bewust zijn van het denken en de wijze waarop we denken, de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit en de resultaten van het denken nemen. Het heeft betrekking op onze gedachten, denkpatronen, overtuigingen en visie.

Mentale intelligentie is op intelligente wijze gebruik maken van ons denken, hetgeen zou kunnen worden vertaald als een doelmatige en efficiënte innerlijke dialoog, zonder vooroordelen.

Het denken ondersteunt ons bij het vergaren van kennis en in het trekken van lering uit onze ervaringen en de wereld om ons heen.

Het denken legt lineaire verbindingen en kan derhalve verwrongen beelden te weeg brengen. Mentale intelligentie is daarentegen op een dieper niveau verbonden zijn met het Hier-en-Nu en voelt aan als een weten zonder erover na te denken.

Het samenspel, de samenhang tussen de fysieke, emotionele en de mentale intelligentie vormt de peiler van een effectieve keuze strategie. . . . dat is slim, en zo komen we bij de intellectuele intelligentie

intellectuele intelligentie

Eerst de definitie van het woord intelligentie. Er zijn maar weinig concepten in de psychologie die zoveel toegewijde aandacht hebben genoten en uiteindelijk zo weerbarstig blijken voor helderheid. Enkele connotaties: volgens Alfred Binnet - intelligentie uit zich in vaardigheden als redeneren, voorstellingsvermogen, inzicht, aanpassingsvaardigheid. Volgens andere theoretici zijn er slechts drie fundamentele cognitieve processen in het spel: abstraheren, leren van en omgaan met iets nieuws.

Intellectuele intelligentie kan het best worden omschreven als het vermogen om op intelligente wijze om te gaan met het geheel van cognitieve processen – denken, concipiëren, redeneren, probleemoplossend vermogen, symboliseren, inzicht en combineren. Of hoe gebruik ik de innerlijke boekenkast.

sociale intelligentie

De sociale trend neigt in het algemeen naar grotere autonomie van het individu, de competitiedrang neemt toe en de solidariteit wordt minder. De afzondering groeit ten koste van de sociale integratie. Ook termen als authenticiteit worden te pas en te onpas gehanteerd om zichzelf te onderscheiden van de ander, terwijl authenticiteit niet meer is dan de moed om jezelf te zijn, waarmee gelijk duidelijk wordt dat zelfkennis en zelfinzicht absolute voorwaarden zijn voor authenticiteit.

Als mens zijn we afhankelijk op allerlei wijzen en staan we in voordurende relatie tot andere mensen. Ook voor zelfkennis en zelfinzicht hebben we de ander nodig, zeker wanneer het gaat om vragen als: wat wil ik voor mijn omgeving betekenen, wie wil ik zijn in relatie tot die omgeving.

Sociale intelligentie zou ik dan ook willen omschrijven als het vermogen en de bereidheid om mezelf te verbinden met anderen, met behoud van mijn persoonlijkheid, authenticiteit en onafhankelijkheid. Een tweede aspect van sociale intelligentie is leven vanuit de vraag: wat is mijn betekenis, wat wil ik betekenen voor de ander.

creatieve intelligentie

Creatieve intelligentie laat zich mi eenvoudig definiëren als de moed om buiten het eigen denkkaders (en die van anderen) te treden met een duidelijk beeld van hetgeen men wenst te creëren. Dit vraagt dus ook de moed om afscheid te nemen van overtuigingen zoals: *ik ben niet creatief*, en bewust contact te maken met je creatieve vermogens en gaven, en deze in te zetten. De basis van creativiteit is niet-weten en daarmee te kunnen leven.

intuïtieve intelligentie

Intuïtieve Intelligentie heeft geen verband met emotionele of mentale intelligentie. Het gaat hier over iets dat je niet weet en niet kunt weten. Intuïtieve intelligentie ontwikkelt zich meer en meer wanneer je helemaal in je lichaam aanwezig bent.

Alleen met het hart zien we goed; het wezenlijke is onzichtbaar voor het oog. Antoine de Saint-Exupery – De Kleine Prins.

Intuïtieve intelligentie laat zich omschrijven als het vermogen om te leven vanuit het hart in een bewuste samenhang met de intellectuele en mentale intelligentie.

Alleen in het hart kunnen een lach en een traan zich vermengen.

Het hart is de zetel van de hoogste vorm van intelligentie. Onze taal laat er geen twijfel over bestaan: *Hart hebben voor* wat betekent dat ? : vrijheid en verantwoordelijkheid, liefde en compassie, passie, commitment, vreugde en vrede.

Door intuïtieve intelligentie ontstaat ruimte voor waarden als ruimhartig zijn, ruimhartige sfeer creëren, mild zijn tegenover jezelf en anderen.

Een goede verbinding tussen Hart en Mind is van groot belang. In de paper *werken met het hart is dit nader uitgewerkt*.

Intuïtie overstijgt het denken. Het nodigt uit om ons te ontdoen van de behoefte iets alleen met onze intellectuele en mentale vermogens te snappen. We worden dan uitgenodigd de dingen te gaan bezien vanuit een ruimer bestaansniveau, onze ziel.

Uiteindelijk zullen we ons dan verheugen in het feit dat we niet weten waarom dingen in ons leven gebeuren, omdat we dan begrijpen dat we daardoor het mysterie betreden dat groter is dan wij.

spirituele intelligentie

De herkomst van het woord geeft de navolgende definitie: *in harmonie met de geest en door de geest vervuld*. In de regel van Benedictus is dat samengevat als *geestelijke levenskunst*. Oorspronkelijk werd het woord gevormd binnen de christelijke context. Uiteindelijk betekent spiritualiteit *leven vanuit de geest*. Deze definitie laat ruimte voor meerdere interpretaties, zoals: leven vanuit de goddelijke bron, uit de bron van liefde, de bron van intuïtie.

Binnen Persoonlijk Meesterschap I en II is spiritualiteit gedefinieerd als *leven vanuit wie ik ben*. Dan heb ik het niet over omschrijvingen in de trant als “ik ben moeder / vader, ik ben manager / directeur etc.”, maar dan bedoel ik *ik ben* op een niveau dat al het mentale, intellectuele en verbale niveau overschrijdt en niet meer in woorden is uit te drukken. In die zin definieer ik spirituele intelligentie, het vermogen te kunnen putten uit deze bron.

Spirituele dimensie is de ontwikkeling van wie we werkelijk zijn, waardoor we steeds meer ervaren dat we in verbinding staan met een onbeperkte universele intelligentie (Bron) en met alles wat leeft.

Spirituele intelligentie is het vermogen je te kunnen verbinden met iets dat groter is. En is op zoek naar de zingeving van dit bestaan. Het is ook het aspect in ons waarvoor we leven en dat wil bijdragen aan iets dat groter is dan ons eigen belang.

De spirituele oefening begint met vragen stellen: waar kom ik vandaan; waar ga ik naar toe; is er een relatie tussen mij en datgene wat groter is; wat is het doel van dit leven. De spirituele oefening is een logisch gevolg van de harmonie van alle voorgaande intelligenties.

Kernbegrippen zijn: passie, bezieling, inspiratie, overgave, eenheid, heilheid, innerlijk bewustzijn, zelfexpressen en verbinding (met de goddelijkheid in ons)

Integratie

Hier ligt de uitnodiging om te leven en werken met oog voor de onderlinge samenhang en een gelijkwaardige aandacht voor de 8 intelligenties. Vraagstukken kunnen worden veroorzaakt door een te eenzijdige aandacht voor een of meerdere intelligenties of anders gezegd door een verwaarlozing van andere intelligenties.

Anderzijds kan het werken met de 8 intelligenties ook worden gezien als een 'groeimodel' waarmee is gezegd dat het een kwestie van groei en ontwikkeling is om meer te leven vanuit de intuïtieve en spirituele intelligentie.

Het valt niet mee te worden wie je bent.

Albert Camus